

Lavanda nu este doar o plantă mediteraneană

Автор(и): доц. д-р Иван Янчев, Аграрен Университет

Дата: 01.04.2016 Брой: 4/2016

În ultimul an, în Bulgaria s-a observat o adevărată explozie în cultivarea lavandei. Prețul uleiului de lavandă a atins 100 de euro pe kilogram, iar aproape 90% din lavanda bulgărească este exportată în Franța, Japonia și Anglia. Pentru cei care au ratat plantarea livezilor de lavandă toamna, după sfârșitul vegetației, acum este momentul să încerce din nou. Vă reoferim atenției acest articol actual al conf. univ. dr. Ivan Ianchev de la Universitatea Agrară, care a fost și subiectul numărului 7/2015 al revistei „Protecția Plantelor”.

Plantarea

Cele mai mari randamente se obțin atunci când există 2000 de plante pe decar – aproximativ 0,5 m² suprafață de hrănire per plantă. Spațiul dintre rânduri este de 100–120–140 cm, iar distanța dintre plante pe rând este de 35–40 cm. Îngroșarea plantelor pe rând după al treilea an le face dense și continue, ceea ce facilitează recoltarea mecanică a inflorescențelor. Plantarea se

efectuează după sfârșitul vegetației – octombrie–noiembrie. Plantarea de toamnă oferă, în general, un procent mai mare de prindere decât cea de primăvară. În primăvară, condițiile meteorologice nefavorabile pot provoca o întârziere forțată a transplantării și, astfel, să înrăutățească înrădăcinarea. Plantarea se realizează cu mașini de transplantat, așezând butașii cu 2–3 cm mai adânc decât gâtul rădăcinii în șanțuri deschise. Operațiile corective pentru respectarea marcajului se efectuează imediat. Imediat după plantare, plantele sunt tăvălite și curățate. În primăvară, după ce plantele încep să crească, cele uscate, neprinse și deteriorate sunt înlocuite cu material săditor sănătos și proaspăt.

În ultimii ani, lavanda s-a impus ca principala cultură de uleiuri esențiale în Bulgaria. Inflorescențele conțin ulei esențial, care găsește o largă aplicare în industria de parfumerie și cosmetice. Datorită aromei sale plăcute și specifice, aceasta pătrunde în viața de zi cu zi a oamenilor.

Bulgaria este unul dintre locurile din lume unde lavanda găsește cele mai favorabile condiții de cultivare. Productivitatea sa ridicată se combină cu o calitate superioară a uleiului. În sectorul internațional de parfumerie este cunoscută sub denumirea de lavandă bulgărească sau ulei de lavandă bulgăresc. Datorită rentabilității sale ridicate ca plantație permanentă, fără tăieri speciale și boli de importanță economică, lavanda atrage rapid atenția persoanelor din diferite profesii care doresc să o cultive în timpul liber pentru a-și îmbunătăți nivelul de trai.

Eficiența economică ridicată, generând un profit de 500–600 de leva pe decar, este motivația pentru înființarea livezilor de lavandă. Ignorată în trecut printre culturile strategice, lăsată în plan secund în regiunile submontane, astăzi este prezentă atât în câmpie, cât și în Dobrogea. Solurile fertile și soiurile bulgărești de înaltă calitate fac posibilă realizarea potențialului productiv al lavandei și provoacă un interes considerabil pentru cultivarea sa.

Lavanda este o plantă mediteraneană. În stare sălbatică se găsește în părțile sudice ale Europei, Africa de Nord și în unele regiuni ale Peninsulei Arabice. Caracteristicile sale biologice sunt demonstrate de faptul că poate fi cultivată în diverse condiții pedoclimatice și pe terenuri cu altitudini de la 0 la 1000 m.

Lavanda este o plantă termofilă și, în același timp, rezistentă la iarnă. Afinitatea sa pentru căldură este legată de stadiile de formare a mugurilor – înflorire, când temperaturile ridicate de 40–50 de grade la soare sporesc sinteza uleiului, în timp ce într-o stare de repaus în lunile reci tufișurile rezistă până la minus 30 de grade, ceea ce face lavanda o plantă unică, cu randament ridicat și calitate superioară în clima unică a Bulgariei. Lavanda este o plantă meliferă, iar albină este principalul său polenizator, ceea ce influențează propagarea sa vegetativă, și anume prin înrădăcinarea butașilor de la soiurile autentice bulgărești. Oricine a citit sau i s-a spus despre posibilitățile lavandei se întreabă ce este necesar pentru a înființa o mică livadă de lavandă de 5, 10 sau 15 de decare? Iar răspunsul este că aceștia ar trebui să dețină sau să închirieze pentru aproximativ zece ani o suprafață de dimensiuni similare. Suprafețele trebuie să fie pe terenuri

plate sau în pantă, să nu rețină apă și să aparțină tipurilor de sol mai întunecate, fără abateri de la parametrii normali, cum ar fi salinitatea, aciditatea etc. – pentru aceasta este necesară o consultație cu un specialist. Ceea ce poate face oricine este să curețe terenul de tufişuri, pietre, copaci și alte impurități inerte, să niveleze zona și să o are de două ori – prima dată la 20–25 cm și a doua oară la 30–35 cm. După prima arătură, se efectuează fertilizarea de rezervă cu îngrășăminte fosfatice și potasice în doze de 50, respectiv 20 kg/ha. Până la plantare, suprafețele sunt menținute fără buruieni prin cultivat sau discuit, în funcție de umiditatea acestora.

Dintre cele șapte soiuri bulgărești, majoritatea livezilor sunt înființate cu Sevtopolis, Drujba și lubileina datorită plasticității și calității superioare a uleiului. Achiziționarea materialului săditor trebuie asigurată de la un producător certificat care poate garanta autenticitatea soiului și puritatea acestuia. Pentru o mai mare siguranță, exprimați dorința de a vă familiariza cu plantația-mamă a producătorului respectiv și, pe baza dimensiunii și stării acesteia, evaluați capacitățile acestuia. De la un tufiş-mamă se pot obține 150 de butași de calitate, iar pentru un decar de plantație sunt necesari 2000 de butași înrădăcinați. Pentru a comercializa material săditor, producătorul trebuie să producă de la 300.000 la 400.000 de butași pentru suprafețe de 150–200 de decare, respectiv, ceea ce înseamnă că este obligatoriu să aibă aproximativ 3000 de tufişuri-mamă tăiate, cu lăstari de un an. Acestea sunt capacitățile potențiale ale producătorilor individuali de dimensiuni medii.

Textul integral poate fi citit în numărul 7/2015 al revistei „Protecția Plantelor” sau aici, în secțiunea „Subiect”.